

Naistoipujat tarvitsevat lisää nais erityistä toimintaa

Samalla, kun naisten päihteiden käyttö ja päihdeongelmat ovat lisääntyneet yhteiskunnassa, on A-kiltatoimintaan ohjautuvien naisten määrä kasvanut. Alkujaan hyvin miesvaltaisessa A-kiltatoiminnassa naisten osuus jäsenistöstä on vakiintunut viime vuosina reiluun kolmannekseen (38 % vuonna 2016). Osa naisista on mukana päihdetoipujan puolisona, osa toipujana.

Yleisimmin A-kiltanaisten keskinäinen vertaisuus toteutuu arjen tilanteissa spontaanisti. Naisille suunnattua ohjattua ryhmätoimintaa järjestetään myös A-killoissa: keskusteluryhmiä oli vuonna 2016 kolmessa A-killassa ja toiminnallisia ryhmiä kuudessa A-killassa. Vaikka yleisesti ottaen nais erityistä ryhmätoimintaa on tarjolla melko vähän, ja joissakin A-killoissa naistoipujia on vain muutamia, päihdetoipujanaisilla on kuitenkin selkeä tarve kohdata vertaisiaan. Tästä kertoo se, että suhteellisesti tarkasteltuna naiset ovat aktiivisempia osallistumaan valtakunnallisiin ja alueellisiin A-Kiltojen Liitto ry:n tapahtumiin kuin miehet. Paikallinen A-kilta voi näin toimia väylänä päästä yhteyteen eri paikkakuntien A-kiltanaisten kanssa ja mahdollistaa parhaimmillaan elämänmittaisten ystävyyssuhteiden syntyvän.

Naistoipuja saa keskittyä itseensä?

A-Kiltojen Liitto ry:n naisjaoston suunnittelemat Naisten voimavarapäivät ja naisten lomatoiminta ovat olleet vuosittain suosittuja kohtaamispaikkoja sekä naistoipujille että läheisenä A-killassa toimiville naisille. Turvallinen ja luottamuksellinen ympäristö mahdollistaa naisten väliset syvälliset teemakeskustelut – hemmottelun ja huumorin ohella. Huhtikuun lopussa vietetyillä Naisten voimavarapäivillä teemana oli häpeä ja syyllisyys. Voimavarapäivien palautteesta nousi selkeästi esiin päivien teeman tärkeys ja vertaiskeskustelujen merkitys: yleisarvosanaksi tapahtumalle annettiin 4,6 asteikolla 1–5. Sen sijaan kehittääkö/edistääkö tapahtuma A-kiltasi toimintaa? - kysymyksen arvosanaksi annettiin 3,9.

Väkisinkin tulee miettineeksi, ulottuuko Naisten voimavarapäivien naistoipumista edistävä keskustelu- ja toimintakulttuuri myös osallistujien omiin A-kiltoihin? Voivatko naiset puhua vapaasti ja turvallisesti omista kokemuksistaan, tunteistaan ja elämästään? Vai onko joissakin A-killoissa vallalla edelleen miehinen puhetapa ja naiset puuhastelevat enemmän keittiössä kahvinkeitossa? Tai pitääkö naisen olla ”hyvä jätkä” osallistuakseen tasaveroisena oman A-kiltansa toimintaan? Huomioidaanko kaikissa A-kiltayhdistyksissä riittävästi naistoipumisen erityispiirteet?

Naisjaosto nais erityisyyden esiin nostaja: paikalliselle tasolle lisää toimintaa

Vuonna 1984 perustetun A-Kiltojen Liitto ry:n naisjaoston tehtävänä on ollut huolehtia, että A-kiltatoiminnassa sukupuolten välinen tasa-arvo toteutuu ja että naisten päihdetoipumisen erityiskysymykset otetaan huomioon. Naisjaosto on pitkään ollut huolissaan paikallisen ohjatun naistoiminnan vähäisyydestä.

Naisjaoston teettämään kyselyyn vastasi 8.2.2017 mennessä anonyymisti 66 A-kiltanaista 22 A-kiltayhdistyksestä. Vastaajista suurin osa (n=59) oli sitä mieltä, että A-kiltayhdistykseen tarvitaan lisää naisille suunnattua toimintaa. Naistoiminnan tavoitteena vastaajat näkivät päihdeettömyyden

ja yhteisöllisyyden tukemisen vertaisuuden avulla. A-kiltanaisille suunnatulta toiminnalta kaivattiin monipuolisuutta, päihdetoipumisen nais erityisyyden tai haasteiden huomiointia ja vertaistukea. Osassa vastauksista kävi ilmi, että A-killoissa toimintaa suunnitellaan miesten tarpeisiin.

Tavoittaisiko tarve ja tarjonta, jos naiset saisivat rohkeutta osallistua enemmän oman A-kiltayhdistyksensä toiminnan suunnitteluun? Naisryhmillä on tutkitusti suuri merkitys naisidentiteetin vahvistamisessa ja minäkuvan monipuolistamisessa. Minäkuvan vahvistuminen voisi yksilötasolla parhaimmillaan edistää toipumista ja sitouttaa ryhmän toimintaan ja auttaa kasvamaan vastuunottoon. Naisjaoston teettämän kyselyn vastaukset antavat vahvan signaalin. A-kiltatoimintaan tarvitaan lisää naisia aktivoivia ja naisille suunnattua ryhmätoimintaa, joka huomio naisten toipumisen erityiskysymykset sekä erilaiset elämäntilanteet.

Tähän A-Kiltojen Liitto ry:n naisjaosto ehdottaa vastattavan päihdetoipujanaisten ryhmätoiminnan kehittämisprojektilla. Tällä halutaan myös rohkaista naisia kertomaan avoimemmin omasta toipumisestaan. Mitä enemmän naisten päihderiippuvuus ja siitä toipuminen on esillä, sitä enemmän siihen liittyviä erityiskysymyksiä ymmärretään.

A-Kiltojen Liitto ry:n kotisivuilla on luettavissa [toipumistarinoita](#) ja [Vesiposti](#)-lehti julkaisee jokaisessa lehdessä toipumiseen liittyviä tekstejä.

Teksti:

Tuija Tamsi-Lehtinen

tiedottaja

Vesiposti/päätoimittaja

A-Kiltojen Liitto ry